Продовження таблиці 1

2.	Виробничий	Нематеріальні активи, що задіяні безпосередньо у виробничому процесі.	Забезпечує списання вартості нематеріальних активів відповідно до характеру виробничого процесу та ступеня їх використання в ньому.
3.	Зменшення залишкової вартості	Нематеріальні активи, зокрема програмне забезпечення, високотехнологічні патенти та винаходи, є вразливими до технологічного або морального зносу.	Дозволяють протягом перших двох-трьох років амортизувати значну частину вартості об’єкта.
4.	Прискореного зменшення залишкової вартості		
5.	Кумулятивний		

Отже, за підсумками проведеного дослідження методів амортизації нематеріальних активів було розкрито їх класифікацію відповідно до використовуваних методів амортизації та обґрунтовані переваги застосування кожного методу залежно від групи нематеріальних активів.

Список використаних джерел

1. Грибовська Ю.М. Облік нематеріальних активів відповідно до вимог міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 38. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 47. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2172 (дата звернення: 16.03.2025).

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи». Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua (дата звернення: 16.03.2025).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242. Верховна рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text (дата звернення: 16.03.2025).

4. Овсюк Н. В., Лесько М. О. Облік нематеріальних активів згідно національних та міжнародних стандартів: шляхи вдосконалення. Економіка та суспільство. 2021. Вип. № 31. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/698/671 (дата звернення: 16.03.2025).

Кузнецов І. В.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
освітньої програми «Облік, аудит та оподаткування»;
науковий керівник:
Новіченко Л. С.,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту (м. Київ)

УДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Сучасні економічні реалії України значною мірою визначаються наслідками воєнної агресії та необхідністю підготовки до відновлення країни. У такій ситуації важливу роль відіграє система бухгалтерського обліку, яка не лише забезпечує виконання бізнес-процесів у кризовий період, а й створює фундамент для залучення інвестицій та економічного зростання. Надійний бухгалтерський облік сприяє підвищенню довіри до фінансової звітності, що є ключовим чинником для міжнародних партнерів та кредиторів.

Воєнний стан суттєво вплинув на законодавче регулювання бухгалтерського обліку. Було запроваджено низку змін для підтримки бізнесу та громадян. Наприклад, для ФОП першої та другої груп єдиний податок став добровільним, а для третьої групи з'явилася пільгова ставка 2% (з січня 2025 року скасовано). Крім того, введено мораторій на штрафи та перевірки, що дало змогу підприємцям зосередитися на виживанні та адаптації до нових умов [1].

Особливу увагу приділено обліку майна, зокрема його відчуженню чи передачі Збройним Силам України. Запроваджено специфічні правила обліку заробітної плати мобілізованих працівників та тих, хто працює дистанційно. Також змінилися процедури реєстрації податкових накладних і нарахування ПДВ, що мало на меті стабілізацію економічної ситуації в умовах кризи. Однією з головних проблем під час війни стала необхідність збереження безперервності облікових процесів. Руйнування офісів, втрати документів та масова міграція працівників вимагали швидкого переходу на хмарні технології та дистанційний доступ до облікових систем [3].

Оцінка активів також ускладнилася через бойові дії та нестабільність ринку. Курсові коливання та блокування податкових накладних ще більше загострили ситуацію, ускладнивши операційну діяльність багатьох підприємств. Тому одним із важливих напрямів є підвищення прозорості податкових процедур і вдосконалення механізмів блокування накладних.

Завершення воєнних дій відкриє перед Україною новий виклик – масштабне економічне відновлення. Для цього необхідно чітко оцінити збитки та втрати, що потребує відповідної методології бухгалтерського обліку [2]. Достовірні фінансові дані стануть основою для компенсаційних виплат,

залучення міжнародної допомоги та розробки ефективних стратегій відбудови. Прозорість фінансової звітності відіграє ключову роль у залученні інвестицій. Відповідність МСФЗ допоможе українському бізнесу стати зрозумілішим для міжнародних партнерів і отримати доступ до нових джерел фінансування. В умовах відновлення особливого значення набуває функція прогнозування в бухгалтерському обліку. Підприємства мають адаптувати свої фінансові стратегії, враховуючи макроекономічні показники: ВВП, рівень інфляції, курс валют, обсяги інвестицій. Також важливим є державне фінансове планування, оскільки ефективне управління бюджетами громад стане ключовим фактором відбудови інфраструктури.

В Україні діє обов'язкове застосування МСФЗ для певних категорій підприємств. Це наближає нашу фінансову систему до міжнародних стандартів, підвищуючи довіру інвесторів. Важливим напрямом залишається переклад і адаптація Таксономії UA МСФЗ XBRL, що спростить формування електронної фінансової звітності.

Проте впровадження МСФЗ ускладнене через воєнні виклики, руйнування інфраструктури та нестабільність законодавства. Для МСП можливий варіант спрощених стандартів, що зменшить навантаження на бізнес. Післявоєнне відновлення відкриє можливості для прискореного переходу на міжнародні стандарти за підтримки держави та міжнародних партнерів.

Використання хмарних технологій, бухгалтерських програм і навіть блокчейн-технологій відкриває нові перспективи для автоматизації та підвищення точності обліку. Цифрові рішення мінімізують помилки, спрощують аналіз фінансових даних і забезпечують безперебійний доступ до інформації. Разом із тим цифровізація несе певні виклики: потребує значних інвестицій, захисту від кіберзагроз і перекваліфікації персоналу. Автоматизація може скоротити потребу в традиційних бухгалтерських функціях, вимагаючи від спеціалістів нових навичок роботи з технологіями.

Розвиток бухгалтерського обліку в Україні є ключовим чинником економічної стабільності в умовах війни та післявоєнного відновлення. Важливими напрямами вдосконалення є: подальша гармонізація законодавства з МСФЗ; підтримка МСП у переході на МСФЗ і цифрові технології; інвестиції в цифрову інфраструктуру та кібербезпеку; підвищення кваліфікації бухгалтерів щодо МСФЗ та цифрових рішень; акцент на прозорість фінансової звітності для залучення інвесторів. Вдосконалення бухгалтерського обліку не лише сприятиме економічному зростанню, а й зміцнить фінансову систему України, зробивши її стійкішою перед викликами майбутнього.

Список використаних джерел

1. Блажівська Н. Новації в оподаткуванні під час воєнного стану. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2022_prezent/Prezentacija_novely_podatkovogo_zakonodavstva_BlazhivskaNE.pdf